

NARODOWY INSTYTUT
DZIEDZICTWA
NATIONAL HERITAGE BOARD OF POLAND

Warszawa, 23 listopada 2016 r.

NID-ŚD/9834/1157/16/BF

Priorytet

Pan

Jacek Barski

Dyrektor

Departament Architektury i Rozwoju

Urząd Miasta Wrocławia

Dotyczy: Planowanego zagospodarowania części terenu Parku Szczytnickiego, fragmentu dobra światowego dziedzictwa Hala Stulecia we Wrocławiu.

Szanowny Panie Dyrektorze,

Pragnę podziękować za przesłane informacje na temat planowanego projektu zagospodarowania części terenu Parku Szczytnickiego (pismo 00067052/2016/W z dnia 05.09.2016 wraz z dokumentacją „Program funkcjonalno-użytkowy dla zadania pn. *Zagospodarowanie części terenu Parku Szczytnickiego we Wrocławiu*. 2016). Biorąc pod uwagę obecny stan Parku Szczytnickiego, szczególnie w otoczeniu Hali Stulecia oraz pozostałych sąsiadujących budynków niewątpliwie jest to inwestycja pilna i niezbędna.

Jednocześnie jednak należy zwrócić uwagę, iż teren wskazany do zagospodarowania jest zabytkiem o bogatej historii, uznanym również za Pomnik Historii oraz dobro światowego dziedzictwa UNESCO. W związku z tym przeprowadzone prace, zarówno projektowe, jak i realizacja w terenie, powinny być na jak najwyższym poziomie sztuki konserwatorskiej, na które uzyskano

NARODOWY INSTYTUT DZIEDZICTWA

ul. Kopernika 36/40, 00-924 Warszawa
tel. +48 22 826 02 39, 22 826 92 47, fax: +48 22 826 17 14
e-mail: info@nid.pl
www.zabytek.pl, www.nid.pl

zgodę odpowiedniego konserwatora zabytków. W przesłanej dokumentacji nie wskazano podstawowej informacji, iż przedmiotem inwestycji jest miejsce zabytkowe, o wyjątkowej uniwersalnej wartości, objęte konkretnymi formami ochrony prawnej dóbr kultury. W opracowaniu zabrakło całej części analitycznej (analiza wiekowa i gatunkowa roślinności, analiza kompozycji, itd.), która ma na celu zbadanie stanu zachowania substancji zabytkowej poprzez porównanie historii miejsca z jego stanem istniejącym, co z kolei byłoby dopiero podstawą do sformułowania koncepcji projektowej. Odwołanie się autorów do istniejącego „Studium historyczno-urbanistycznego dla Parku Szczytnickiego i Terenów Wystawowych” z 1995 r. jest ważne, jednak wymaga też przeprowadzenia analizy informacji zawartych w studium i wyciągnięcia wniosków, które następnie powinny być wykorzystane przy pracach projektowych. Należałoby również uwzględnić fakt, iż od czasu powstania studium minęło już ponad 20 lat i obecny stan wiedzy i dostępność historycznych materiałów ikonograficznych oraz kartograficznych uległy zmianie.

W przesłanym opracowaniu, w projekcie gospodarki drzewostanem brakuje opisu, a także uzasadnienia potrzeby przeprowadzenia wymienionych zabiegów, które udowodniłoby ich celowość (np. „wycinki kompozycyjne” – analiza kompozycji w sposób prosty wskazałaby które drzewa i krzewy kolidują z historycznym układem przestrzennym, a gdzie wymagane jest uzupełnienie). W dokumentacji jedynie wymieniono drzewa i krzewy, których dotyczyć mają dane działania. Nie wiadomo także czy zaproponowany dobór gatunkowy roślin do nowych nasadzeń bazuje na historycznych informacjach i będzie uzupełnieniem tej bogatej niegdyś kolekcji dendrologicznej.

Propozycje działań wskazane w przekazanym projekcie koncepcyjnym zagospodarowania terenu dotyczące zieleni, układu drogowego i pozostałych elementów powinny być poparte silnymi dowodami wynikającymi ze wspomnianych analiz. W chwili obecnej, bez znajomości wyników analiz i stopnia zachowania substancji historycznej trudno jest ocenić czy wskazywany układ dróg, korekta układu roślinności (zarówno wycinki jak i dosadzenia) i dobór gatunkowy, odtworzenie „niektórych elementów historycznych” czy „rekompozycja układów niektórych obszarów”, w tym przesunięcie ogrodzenia Ogrodu Japońskiego (bez uzasadnienia dlaczego i na jakiej podstawie), a także wprowadzenie konkretnych form wyposażenia są poprawne i zgodne z duchem i historią miejsca.

Należy podkreślić, iż ranga miejsca i status światowego dziedzictwa UNESCO zobowiązuje do prowadzenia w takim obiekcie prac konserwatorskich o jak najwyższym standardzie. Dlatego też istniejąca dokumentacja powinna zostać uzupełniona o część analityczną, na podstawie której powstanie koncepcja projektowa, zaakceptowana przez właściwy urząd ochrony zabytków, a w następnych etapach konieczne projekty budowlane wraz ze wszystkimi niezbędnymi uzgodnieniami i pozwoleniami. Dokumentacja ta powinna też zostać przesłana do Ośrodka ds. światowego dziedzictwa w Narodowym Instytucie Dziedzictwa do opinii i analizy pod kątem oddziaływania planowanych inwestycji na wyjątkową uniwersalną wartości dobra. W przypadku stwierdzenia negatywnego oddziaływania będzie konieczne wprowadzenie korekt i ewentualne zgłoszenie do Komitetu Światowego Dziedzictwa planowanych inwestycji zgodnie z paragrafem 172 Wytycznych operacyjnych do realizacji Konwencji światowego dziedzictwa.

Z poważaniem,

DYREKTOR
NARODOWEGO INSTYTUTU DZIEDZICTWA
[Podpis]
mgr inż. dr hab. inż. arch.
Małgorzata Rozbicka

Do wiadomości:

1. E. Bortkiewicz – Dyrektor Departamentu Ochrony Zabytków, MKiDN
2. S. Ratajski – Sekretarz Polskiego Komitetu ds. UNESCO
3. A. Baworowski – Przewodniczący Komitetu Sterującego
4. K. Działo – Dyrektor Zarządu Zieleni Miejskiej
5. K. Hawrylak-Brzezowska – Miejski Konserwator Zabytków
6. B. Nowak-Obelinda – Dolnośląski Wojewódzki Konserwator Zabytków